

Tekst en foto's: DirkJan Dekker

Wierenlocatie 24

Bij eb droogvallende uitgestrekte platen met diverse poelen.

Een kleine parkeerplaats bevindt zich aan het einde van de Pilotweg, Stavenisse, aan de linker zijde. Vlakbij ligt een trap over de dijk.

Gezien de beperkingen voor groepsexcursies als gevolg van de Corona epidemie was dit een individuele wierenexcursie.

Op woensdag 8 april 2020 was het op 10:34 uur laag water (-165cm). We genoten van het zeer zonnige warme weer (20 °C) bij weinig wind en een prachtige uitzicht.

Uiteindelijk waren we met z'n vieren, en hielden ruime afstand ten opzichte van elkaar. Ik beheerde de bak waarin wiertjes voor nader onderzoek terecht kwamen.

Het viel op dat na LW de vloed snel kwam opzetten, het is dus verstandig al een uur eerder aanwezig te zijn, vooral omdat de zandplaten hier zeer uitgestrekt zijn.

Azijnwier (*Desmarestia viridis*, 30cm)

Japans bessenwier (*Sargassum muticum*, 100cm)

Rose kalkkorstwier op een dakpan (*Phymatolithon lenormandii*, 2cm)

Mosdiertjes op een dakpan, 5cm

De platen zijn bedekt met schelpen, oesters, mosselen en schelpkokerwormen. Daar tussenin bevindt zich wat slib. Dat dwarrelt gelukkig bij windstil weer weer neer. Deze dag was het water dus uiterst helder, de diverse wieren waren goed te zien en te fotograferen.

Vloertje met Schelpkokerwormen

Rood darmwier (*Dumontia contorta*, 20cm)

Intussen was mijn wierenbak aardig vol geraakt, bovendien kwam drie kwartier na Laag Water de vloed al aardig opzetten. Bijna geen tijd meer om de hoge strekdam richting Stavenisse te bekijken. Toch even gekeken (inderdaad, te laat).

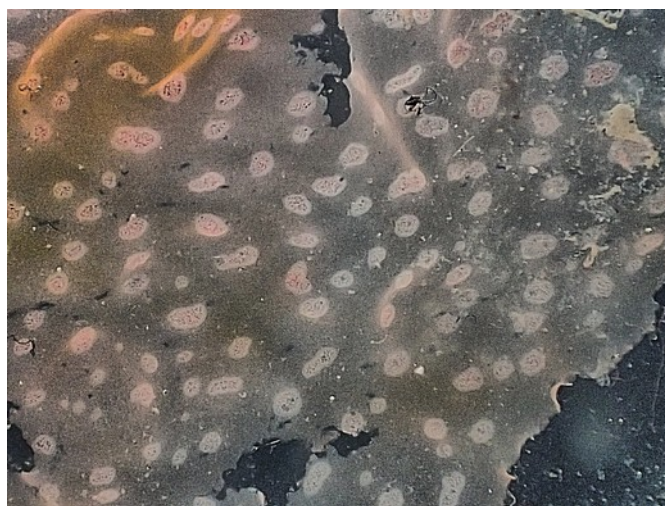

En passant kwam ik nog een aardig korstmosje tegen (Kastanjebruine schotelkorst, het gele Groot dooiermos ligt er tegenaan).

Lenie had nog wat gevonden, een opgerold flapje op een stokje. Het was zo klein, dat het in een apart bakje moest, anders was het niet meer terug te vinden in de grote bak. Ik dacht aan een Purperwierstukje. Niet goed. Thuis bleek wat het was:

Stippeltjeswier (*Nitophyllum stellato-corticatum*, gebleekt, 6cm)

Detail

De stippeltjes zijn voortplantingsorganen. Dit wier is kwetsbaar, het is dun en je vindt nu alleen stukjes. Het vergaat ook heel snel uit het water, of bij warm weer. Het kleurt dan oranje. Verschillende mannetjes- en vrouwtjesplanten. Vrouwtjes stippeltjes zijn donkerrood, Mannelijke stippeltjes zijn blank, en vormen gebogen rijen.

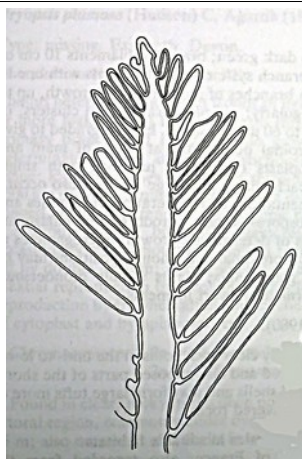

Onregelmatig vederwier (Bryopsis hypnoides, 8cm)

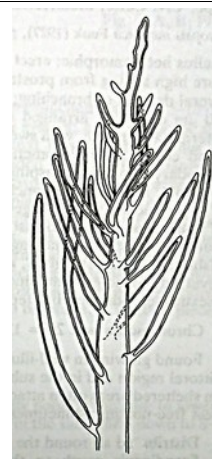

Detail

Hoe zijtakjes aan de hoofdtak vastzitten, bepaalt of het Vederwier (Bryopsis plumosa) of Onregelmatig vederwier (Bryopsis hypnoides) is:

Vederwier

Onregelmatig vederwier

Donker buiswier

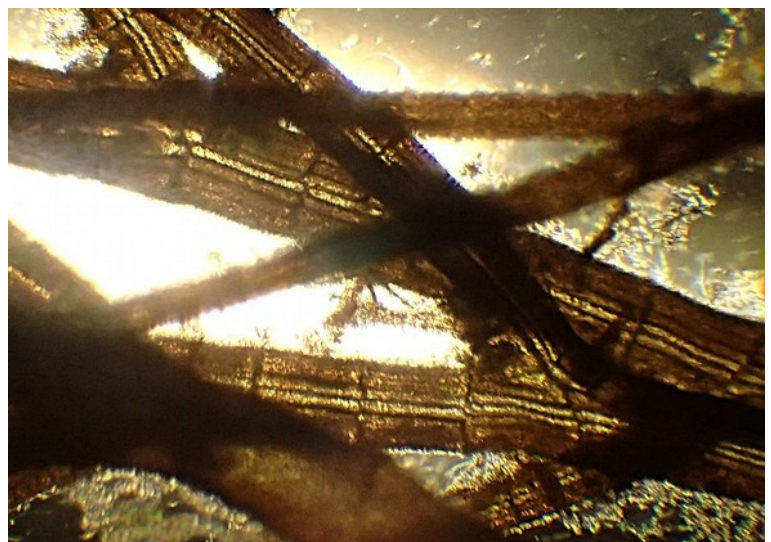
(Polysiphonia fucoides, 40x vergroting) heeft per segment een centrale niet-gekleurde cel, met daarom heen 17 donkergroen gesegmenteerde pericentrale cellen.

Takjes bestaan uit gestapelde segmenten.

De hoofdtakken zijn donker gekleurd met lichtere zijtakken.

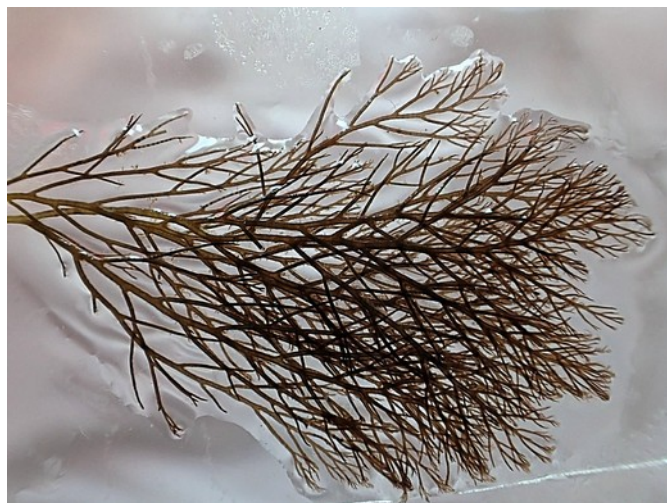
De vertakking is onregelmatig tot regelmatig alternerend, onder kleine tot grote hoeken.

Donker buiswier groeit op stenen, schelpen en in poelen met wat zand of slib. In de laag getijzone of net eronder.

Donker buiswier (*Polysiphonia fucoides*, struikje, 3cm)

Detail

Hollands hoorntjeswier

(*Ceranium deslongchampsii*)

Donkerbruin tot grijsbruin gekleurd, vertakking pseudo-dichotoom.

Duidelijke kraagjes op vooral de oudere takjes. De kraagjes zijn donker gekleurd, het tussenliggend deel is ongekleurd.

6-17 kraagjes tussen 2 opeenvolgende zijtakjes.

De hoek tussen een jonge tak en een zijtakje bedraagt ongeveer 60° , en tussen een oude tak en een zijtak meer dan 60° .

Bevat meestal gevorkte rechte eindtakjes, in tegenstelling tot de hoorntjes van Rood hoorntjeswier. Maar dit exemplaar bevat ook hoorntjes.

Groeit in het lage deel van de getijzone in poeltjes, schaduwminnend.

Hollands hoorntjeswier (*Ceranium deslongchampsii*, 4cm)

Detail van een struikje

Donker buiswier waarop een Zeer Fijn Roodwier

Detail van het Zeer Fijne Roodwier

Een Aglaothamnion (microscopopname, 40x)

Aglaothamnion (microscopopname, 160x)

Er zijn een aantal soorten Zeer Fijne Roodwiertjes.

De takken bestaan uit segmenten, zijtakken groeien aan de bovenkant van de segmenten.

Te onderscheiden soorten aan de hand van het type vertakking is:

- Callithamnion
Zijtakken van de hoofdas alternerend, secundaire zijtakken of tegenoverstaand of alternerend.
- Aglaothamnion
Zijtakken alternerend in één vlak of spiraalsgewijs.
- Antithamnion
Zijtakken tegenoverstaand, globaal in één vlak
- Antithamnionella
Zijtakken uniseriaat, dwz alternerend maar met meerdere segmenten zonder duidelijke zijtakken er tussenin. Deze segmenten zijn bezet met dunne uitgroeisels zonder vertakking. Takjes zonder cortex (geen pigmentcellen).

Wat vonden lijken op de volgende drie soorten

1. *Lomentaria clavellosa* (Club Bead-weed)

- Lengte plant tot 40cm.
- Niet gesegmenteerd, hol.
- Hoofdas is versmald bij de voet.
- Kleur donkertbruin of purperrood tot roze, verblekend in de zomer.
- Vertakking tot vier maal, in één vlak, geveerd.
- Zijtakjes zijn rond of plat, en versmald aan de basis en de top.
- Veel variatie in uiterlijk en vertakking als gevolg van verschillende omstandigheden, zo kunnen in een beschut milieu waaierachtige zijtakjes ontstaan.
- Groeit in het lage deel van de getijzone in poelen en erbuiten, beschaduwde omgeving.

2. *Lomentaria articulata* (Rood worstjeswier, Bunny Ears)

- Lengte plant tot 10cm.
- Ingesnoerd tot ovale of knotsvormige holle segmenten, 4-10mm lang en 1-5mm diameter.
- Zijtakjes groeien vanuit de insnoeringen in een variabel patroon, dit kan gevorkt zijn, alternerend of tegenover elkaar, of kransvormig.
- Kleine topsegmenten vormen de specifieke "bunny ears".
- Kleur is bruin tot helderrood, oppervlak is glimmend.
- Cystocarps hebben een porie.
- Groeit hoofdzakelijk aan de kust (getijzone) op een harde ondergrond of op andere wieren.
- Karakteristiek voor een beschaduwde omgeving, in poelen en erbuiten.

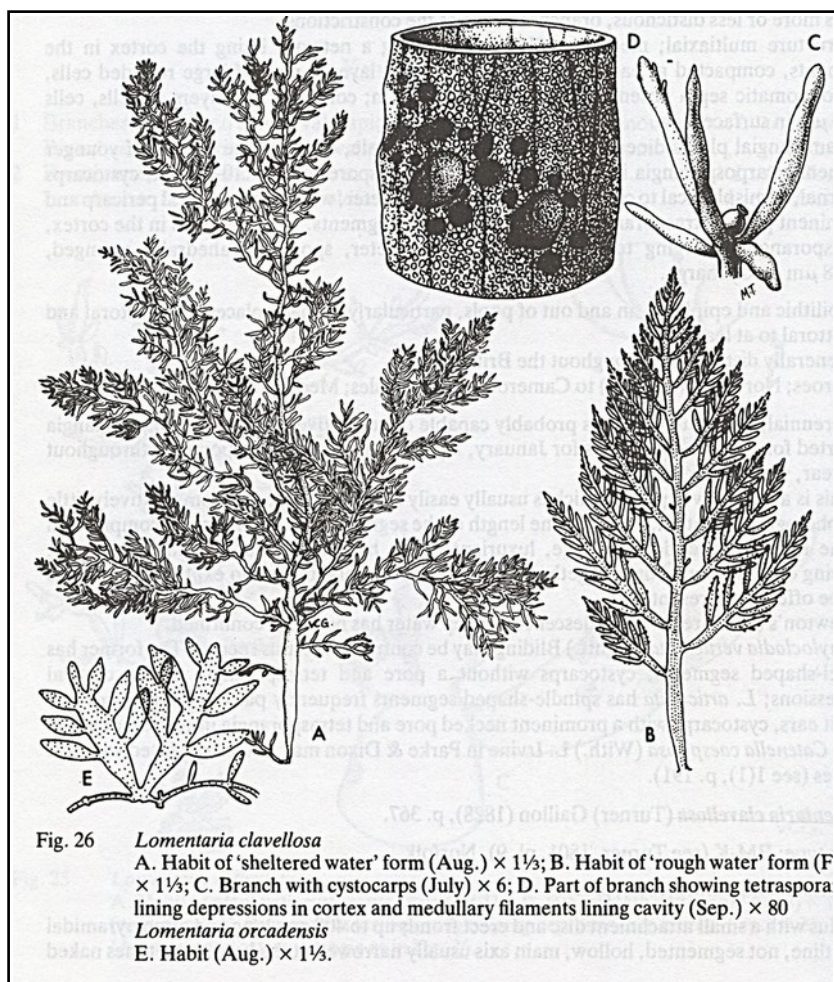
3. *Chylocladia verticillata* (Juicy Whorl Weed)

- Lengte plant tot 30cm.
- Cylindrische takjes zijn hol en regelmatig ingesnoerd tot tonvormige segmenten.
- Rondom de insnoeringen vormen zich zijtakjes, soms als een waaier.
- Een segment is het deel van een takje tussen twee insnoeringen.
- Bij jonge takjes zijn de segmenten zeker zolang als breed, bij oude takjes zijn de segmenten 5-10x zolang als breed.
- Kleur roze tot roodbruin, maar verbleekt makkelijk tot geel in zonlicht.
- Bestand tegen hoge lichtintensiteit.
- Groeit in poelen op een harde ondergrond of op andere wieren in het lage deel van de getijzone.
- Cystocarps (sporenvormende organen) hebben geen porie.
- Heeft geen "bunny ears" op kleine topsegmenten.

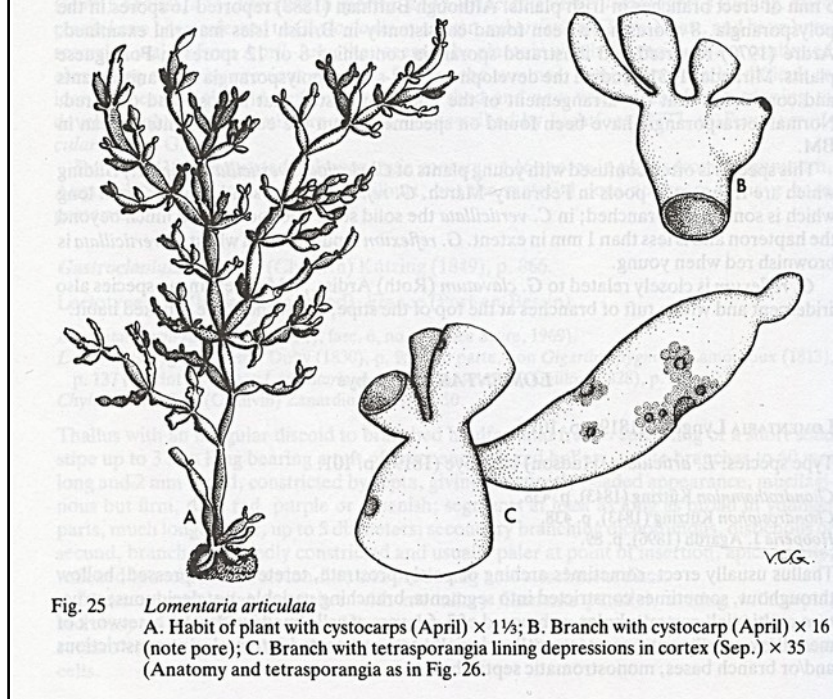
De volgende drie plaatjes zijn afkomstig uit:

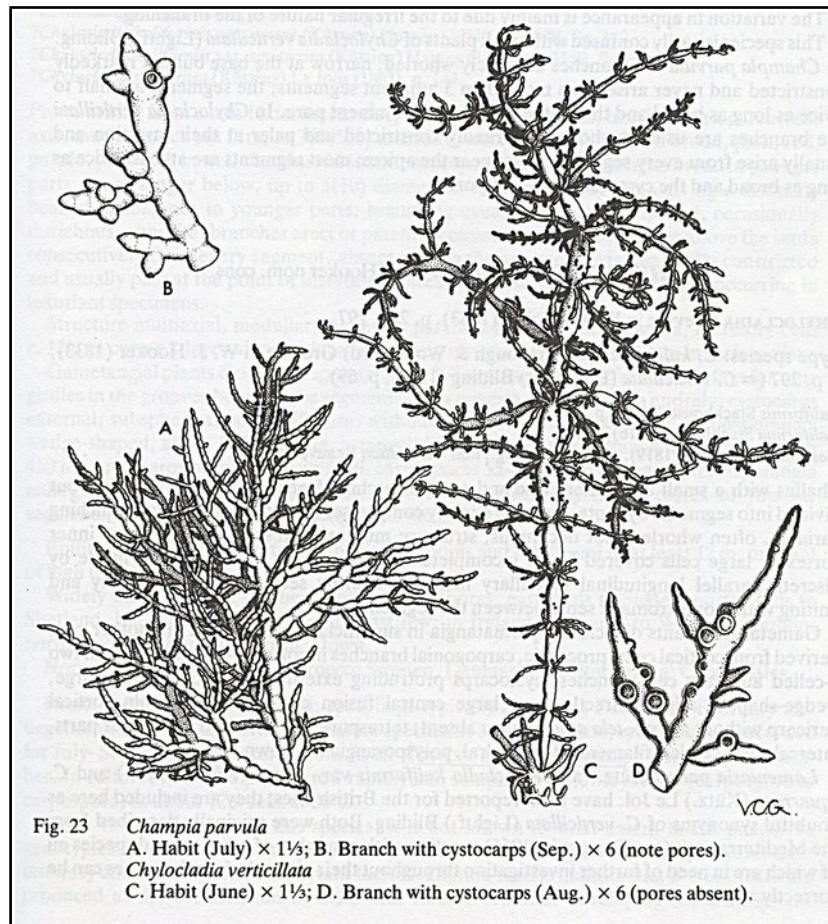
Seaweeds of the British Isles,
Volume 1 Rhodophyta
Part 2A
by Linda M. Irvine

Natural History Museum
www.nhm.ac.uk/publishing

- 1 Branches constricted at intervals; apical branching often dichotomous *L. articulata*
Branches not constricted at intervals; apical branching not dichotomous 2
- 2 Fronds up to 400 mm long, terete or compressed; holdfast discoid *L. clavellosa*
Fronds up to 80 mm long, flat; holdfast usually stoloniferous *L. orcadensis*

Alle volgende gevonden struikjes zijn *Lomentaria clavellosa* (Club Bead-weed)

Struikje 1 (15cm)

- Hoofdas **niet** met ingesnoerde segmenten.
- Aanhechting zijtakjes **versmald**.
- Eindtakjes bestaan uit **ingesnoerde segmenten**.

Detail struikje 1

Struikje 2 (20cm)

Detail struikje 2

